

Előfizetési árak:

Helyben, vagy postán küldve:
Egy évre 10 frt — kr.
Félévre 5 frt — kr.
Negyedévre 2 frt 50 kr.
Egy órára 1 frt — kr.
Egyes szám 4 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőségbe (nagy-uj-utca, 1702. sz.) bérmentve küldendő.

Előfizethető helyben:

Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében, Szinay Gyula kiadó lakásán (kis-csapó-utca 383. sz.) és a szerkesztőségben.

DEBRECZEN

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj:

Négy hasábos petit sorért 5 kr.
 Nagyobb terjedelmű s többszöri hirdetések alku szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyegdíj minden külön beiktatásért 30 kr.
 Hirdetést vagy reklámot magában foglaló újdonság sora 50 kr
 Nyilttéri közlemények minden petit sora 50 kr.

Hirdetések fölvetetnek Szinay Gyulánál és a szerkesztőségben. Kéziratok vissza nem adatkak.

A lejárt párt.

(A.) Legfőbb ideje, hogy a mai szabadelvű párttól megszabaduljon az ország. Nem a párt, nem az annak »elvéit« valló egyének többségétől, kik közt igen számos derék és önzetlen hazafi találkozik, hanem azon rendszertől, melyben a párt szervezve van, azon klikktől, mely egy jellemtelen és kapzsi érdekszövetkezet s a mely már régóta számtalan furfangja és terrorizmusával a nemzet nagy részét lenyugóztatja.

Ha van bűn, melyért a magyarnak keservesen lakolnia kell és fog, úgy azon bűne az, hogy ennyi éven át megtúrta a nyakán e vérén élőködő kulancsokat, kik Tisza Kálmánban megtalálván a hozzájuk méltó czég-főnököt, odavitték a parlamentarizmust és közerkölcsöt, ahol az ma van. Üzlet s kufarkodassá lett a képviselőválasztás, licitáció, melyen mindig a kormány a legnagyobb vásárló, mert legtöbbet ígérhet. Gondoljon csak rá kiki, hogy miként megy végbe nálunk a képviselőválasztás, s merje aztán mondani, hogy állításunk tuzott, vagy igazságtalan.

A helyi érdek, a kenyér s nemesség, vagy egy vágyott rendjel adományozása azon maszlag, melyet már régóta nálunk a választóknak kivetnek, ez pótolja nálunk az elvet, a hazafiságot, a politikai jellemet. Ha nem elég a lépre ment magyar, úgy hitegetik s megvesztegetik, vagy ámitják s terrorizálják a tót, a román, a szerb vagy szász választókat. Elbánnak

ezekkel a főispánok, szolgabírák és jegyzők. Ezért van nálunk nemzetiségi kérdés, melyet a kormány nem mer s nem is akar az állam érdekeinek megfelelően megoldani. Mert neki minden áron többség kell, ha mindjárt a magyarság s a magyar érdek föláladozásával is.

Ez országban már régóta nincs szabad választás s polgári jogbiztosíték. Elharácsolták, kijátszották, meghamisították azt az u. n. szabadelvű kormányférfiak, kik a legtöbb megyében és városban, meg községben a róluk elnevezett pártbeliek útján a többséget összevásárolják, vagy kierőszakolják.

Soha még oly bensősleg korhad, mgromlott s politikailag megmetyelyezett nem volt ez a nemzet, mint a »szabadelvű« czég uralma óta. Az önzetlen hazaszeretet, a nemzet jogaihoz való ragaszkodás, az önérzetes politikai jellem ez országban guny és nevetség tárgya lett; szinte megbélyegző már Magyarországon a kormány szolgáladához nem tsztozni s az övékétől eltérő véleményvel birni. Egy busás zsoldért mindenre kész sajtó segélyével terrorizálják a közvéleményt s gonosz híret költik az ellenzéknek, mely önfeláldozó hazafisággal küzd azon nemzet legszentebb érdekeiért, amely nemzet oly hálátlannak mutatta magát már több választás alkalmával érte harczoló legjobb fiai irányában, azon kormány s rendszernek adván pénz, ital, rendjel, hivatal, nemesség vagy egyéb kedvezményért többséget, mely neki a legtöbb kárt s veszedelmet okozza.

Itt az ideje, hogy az ébredő közvélemény szabadítsa meg az országot a magát minden önzetlen és értelmes hazafi előtt végleg lejárt »szabadelvű« párttól, mert ha tovább is eltűri, az abszolutizmus, vagy a forradalom karjaiba fog tehetetlenül szédülni. Nem mondjuk mi, hogy ne válasszon más elvűeket, mint csak függetlenségi pártiakat — ez az óhaj fájdalom ma még nem teljesíthető, ám válasszon közjogi alapon álló férfiakat is, de becsületes, politikailag is jellemes hazafiakat, kik nem adják el magukat egy üzérkedő rendszernek, — kik nem lekötelezett alázas szolgálai esetleges miniszterelnököknek, hanem önálló és jellemes férfiak, kik előtt előbb való a haza, mint a miniszter érdeke.

Csak most, midőn egy aránylag kicsi párt elhatározott s hazafias tagjai fölveték a kormánygóg által odadobott keztyüt s férfiasan ellentállanak a nemzet jogai eltiprásának, csak most tűnik ki e kormány-rendszer s többségének egész nyomorultsága, midőn fejvesztetten már nem tud mit csinálni, hanem görcsösen ragaszkodva a husos fazékhoz, kész inkább szájkosárral (cloture) elfojtani az alkotmányos szólásszabadságot, mintsem otthagynia azt a helyet, melyet betölteni képtelen s teljesen méltatlan.

Az ország már torkig van a magát szabadelvűnek hazudó klikk viselt dolgaival s vágyva vágyik oly időre, midőn e méltatlan kufárokat kikergetheti a törvényhozás szentélyéből. De ehez kettő

A DEBRECZEN TÁRCZÁJA.

AZ IBOLYA.

*Az uton itt körültem
 Ezernyi szép virág van;
 Mosolyganak derülten,
 Fűrődve illatárban.*

*Mind kél s gyönyör között él,
 Pompázva cifra-tarkán.
 S oly édes suttogás két
 Bimbók bübajos ajkán:*

*Hogy itt az út porában
 Keserves ám az élet;
 Illatban, napsugárban
 Köztük lelek csak élvet.*

*Mosolygok, meg sem állván . . .
 Nem itt az én világom!
 Vár hús bokornak árnyán
 Az én szerény virágom.*

Londesz Elek.

Alföldi hangulat.

— A. M. H.-ből. —

Egy szegedi tanyán, buzakeresztlen ülve, a mig szemem a vidéken nyugszik, képzeletemben felmerül az az alak, mely oly összefüggő e tájjal, mint a virág és illata, oly elválaszthatatlan, oly elképzelhetetlen előttem egymás nélkül: Petőfi és az Alföld.

Minden verse egy-egy olyan festmény, mint ez a tájék, és e festmények, e tájak oly változatosak! Festményeinek ege is lehet különböző: derült, borus, zivataros, felhős, verőfényes — de háttere egyre, mindig ugyanaz marad, a háttér az Alföld.

Plasztikus alakjai, szívhez szóló érzelmei, élénk öröme, siró fájdalma, szenvedélyes szerelme kidomborodnak s mögöttük elterül az Alföld végtelenje. — Ott mozognak alakjai, ott születnek az ő zengzetes rímei, ott busul az ő betyárja, ott lakik magyar nemese, ott vall szerelmet, ott éneklí borsalait, oda vágyik, ott küzd, ott él és ha mégis egyik-másik versében maga jelzi, hogy a színhely a Kárpátok közt van, vagy Pesten — bárhol — a magas háztetőkön, a város tornyain, a heglánczokon túl, még a rab vasrácsos ablakain keresztül

is, ott látjuk elterülni ismét az Alföld ismert rónáját.

Ó rá kell itt gondolnunk, ha tekintetünk végig siklik a pusztá egyhangus s mégis oly változatos rónáján.

Sirja nincs távol Küküllőmege halmái közt, de szobra sem ott áll a Dunasoron siró gyerekek és hangosan perlekedő kofak közt, a főváros zaja, pezsgó élete közepette; itt áll emlékszobra, az Alföld ájtatos, dallamos csendjében, hol minden virág felőle szól, az ő dicsőségét hirdeti; hol a szem láthatárán túl kezdődik a képzelet látóhatára — délibábos ég alatti folytatása a rónának — Petőfi verseihez hasonlóan, melyekben a szavakon kívül, a sorokon túl még oly sokat lehet olvasni.

Mondom: az ő alakjai élnek, mozognak itt; édes, dallamos verseit idezi élénk minden, a mit szemünk lát; őt tükrözi vissza a délibáb a peremen, nevét sugja a szellő, mely a sárga kalászokat végigsimítja.

Soha idegenek nem fogják megérteni az alföldi édes nyelvet, csak gyermekeihez szól való hangján; — soha nem találja benne idegen azt, mit mi. — Azt az otthonos, kedves érzést, melyet érzünk, ha utról visszatérve, vagy

kell: jellemes választók, kik el nem adják magukat a oly közérzület, mely meg nem tűr oly kormányt, mely meghamisítja a választásokat s hatalmi kényszereszközeivel, mesterséges uton erőszakol ki olyan többséget, mint a mai, melyet már annyira megunt, annyira lejártnak tekint minden jó hazafi, hogy szinte szégyelnünk kell magunkat Európa többi alkotmányos nemzetei előtt, hogy ez repraesentálja Magyarország többségét.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése aug. 4-én.

A képviselőházban tegnap nyugodtan folyt a vita. de az ülés azért mégis nagyon mozgalmos volt. A folyosón és a miniszteri szobában állandóan folytak a tanácskozások, s a házban már a verebek is csiripoltak, a mi történni fog. Azzal, a miben a kormány és a kormánypárt megállapodtak, összefüggésben állt Vadnay Andor módosítványa, mely szerint az első §-ból az »ezen törvény« kihagyatik s e helyett csak »a törvény« kifejezése vétetik be. A függetlenségi párt szóinkai közül érdekesen beszélt Szadoszky József, a ki kimutatta, hogy a mult választások alkalmával, a szabadelvű párti jelöltnék legerősebb kortes-érve volt a mérsékelt ellenzéki jelölttel szemben választási rendszer megtartása s az államosítás megtámadása. Szadoszky után szólottak még Szendrey Gerzson és Dobay Antal. Még 9 szónok van felírva az első §-hoz. Mától kezdve a parlamenti helyzet előre láthatólag változni fog.

A német színház ügye.

Megtörténik a névszerinti szavazás a miniszterelnök válaszára, melyet báró Kaas Ivor és Ugron Gábor interpellációira adott.

A szavazás eredménye a következő:

451 igazolt képviselő közül, elnök nem szavazván, igennel, tehát a tudomásul vétel mellett szavazott 146, nemmel, tehát a tudomásul vétel ellen 53, távol volt 251 képviselő s így a miniszterelnök választát 93 szótöbbséggel tudomásul vették.

A részletes tárgyalás.

Következik a közigazgatás reformjáról szóló törvényjavaslat részletes tárgyalásának folytatása és pedig az első szakasz.

Szadoszky József: Az erők összpontosításának hamis jelszava csak bajt szerez.

Szomoruan tapasztalta ezt az ötvenes években Ausztria, mely az erők összpontosítása következtében egymásután vesztette el tartományait. A magyar nemzet igazi képviselői nem engedhetik meg, hogy Magyarországot hasonló katasztrófa elé sodorják. Az első szakaszban a hány a szó, annyi a valótlan. Nekünk nem erős kormányra, hanem erős államra van szükségünk. Kifejti ezután, hogy minő bajok örökös forrásává lesz a kinevezési rendszer s végül kijelenti, hogy a szakaszt nem fogadja el, hanem pártolja Helfy Ignác módosítványát.

Vadnay Andor: Az első szakaszt Helfy Ignác t. képviselő ur módosításával szemben elfogadnám, de van egy stiláris módosítás, a melyet a t. ház figyelmébe és elfogadásra ajánlok. (Halljuk! Halljuk!) Eddig az első §. így hangzott: »A közigazgatás a vármegyékben állami feladatot képez, melyet kinevezett állami közegek intéznek részint önállóan, részint ezen törvény korlátai közt önkormányzati elemek közreműködésével.«

Tekintettel arra t. ház, hogy nemcsak »ezen« törvény korlátai azok, hanem az összes anyagi törvények korlátai, a melyek a közigazgatásra befolyással vannak, a melyek az önkormányzatot érintik, a melyeket tehát ezen törvényben szem előtt kell tartanunk: indítványozom, hogy a t. ház az 1. §-ban az »ezen« szó helyett az »a« szót méltóztassék elfogadni s akkor e szakasz ezen része így hangzik: »A közigazgatás a vármegyékben állami feladatot képez, melyet kinevezett állami közegek intéznek részint önállóan, részint a t. törvény korlátai között önkormányzati elemek közreműködésével.« (Élénk helyeslés a jobboldalon.)

Elnök: Fel fog olvastatni a módosítványt.

Szell Ákos jegyző: (olvassa a módosítványt:) A törvényjavaslat 1. §-ának 2-ik sorában a »részint« és »törvény« szavak közé az »ezen« szó helyett az »a« szó tétessék.

Szendrey Gerzson nem fogadja el a szakaszt. Egész beszéde során antiszemita programját fejtegeti.

Elnök kétszer is figyelmezteti, hogy ne térjen el a tárgytól.

Szendrey Gerzson ennek dacára folytatja beszédét a megkezdett mederben s közben olyan kifejezéseket is használ, melyekért az

Elnök rendreutasítja.

Szendrey Gerzson mégis csak folytatja megkezdett fejtegetéseit.

Elnök kijelenti, hogy ha tovább is megmarad e témánál, kénytelen lesz tőle megvonni a szót.

Szendrey Gerzson ezután kijelenti, hogy a szakaszt nem fogadja el.

Dobay Antal a miniszterelnökkel polemizál s aztán kijelenti, hogy a szakaszt csak Helfy Ignác módosítványával fogadhatja el. Vadnay Andor beszédére megjegyzi, hogy Irányi Dániel az elkeresztelési rendeletet nemcsak nem fogadta el, de fel is szólalt ellene.

A vitát ma folytatják.

Törvény a tüzkár-biztosító ügynökök ellen.

A napokban egy biztosítási szakférfiakból álló ankét fog összeülni a kereskedelmi miniszteriumban, hogy tanácsozzék egy törvényjavaslat-terv fölött, melyet »a tüzkár elleni biztosítás körül észlelt visszaélések meggátlása érdekében« fog a kereskedelmi miniszter a képviselőház elé terjeszteni.

A törvényjavaslat különösen ama visszaéléseknek akar véget vetni, a melyeket az utazó ügynökök követnek el a biztosítottak, de a biztosító intézetek rovására is. A szakértekezlet elé terjesztendő törvényjavaslat tervezete a következő:

1. §. Tüzkár elleni biztosítási ügyletek megkötése iránt alkudozásokat, vagy csak előleges tárgyalásokat folytatni utazó ügynököknek tilos.

Az iránt, hogy a községi, illetve körjegyzőknek a biztosító intézeteknél ügynöki minőségben való alkalmazása a helyi viszonyok, vagy a szolgálati érdekek szempontjából mennyiben korlátozassék, a községek, illetve törvényhatóságok szabályrendeletit uton intézkedhetnek.

2. §. Utazó ügynököknek nem tekintetik az, a ki állandó székhellyel bíró vagy bejegyzett ügynök megbízása alapján s annak hatáskörébe tartozó területen foglalkozik tüzkár ellen való biztosítások szerzésével.

Azonban ily ügynökök is csak a következő műveleteket végezhetik:

a) biztosításra a feleket serkenthetik,

b) a biztosítási ajánlattétel kitöltésénél a feleknek segítségére lehetnek,

a főváros zaját hagyva magunk mögött, viszontlátjuk hazánkat. otthonunkat, minden magyar szív valóságos otthonát — a pusztát. — Így Petőfit is ferdíthatjátok bármily nyelvre, tudós uraim! meg lehet, tetszeni fog a fordítás és lesz idegen, ki át tudja érteni, de átézni?! Soha! Nem lehet lefordítani a szellemet, mely bennünket átfut kéjes melegével, mint a tokaji bor.

Aranyszegélyes, sötétszürke felhők merülnek föl nyugat felől és végighúzódnak a láthatáron, tornyosulnak keleten, háttérként szolgálva a nagy szélmalomoknak, melyeknek hatalmas szárnyait a gyenge nyugati szellő nem képes mozgásba hozni. Megcsendül a gulya kolumpjja és hangja elhal a major irányában, hol mozgásba jön a kutyám, friss vízzel telnek meg a hosszú vályuk. A kutágason tul buja galagonya és kökénybokrok mögül teherlik ide a »Hagyma csárda.« Falairól már levitte az eső a meszet. Nádja tetején zöldel a moha és a vadszöllő meg futóbab kuszott fel rajta. Mögötte emelkednek a homok-buczkák, az alföld bérczei. — Ablaktábláin tarka tulipánok és a hiányzó üvegablak helyébe képes ujságok vannak ragasztva — így kisebb a kár, ha egyik-másik vigadó

czimborának kedve tamad az ablakon repíteni ki a kiürített poharat: Hej...

»Csárda, eldőlt csárda, még mikor tebenned Utasok vigadtak, utasok pihentek, — Főlépit tégedet újra képzeletem, S vendégidet színről-színre szemlélhetem te

Én is, szinte látom ott az ablakok megett az alacsony falocznán ülve, — Rózsa Sándort. Pitykés dolmányát panyókára vetve, dirigálja parancsoló hangon a vigyorgó nagy bögöst.

A Rárója oda van kötve a kapufélfához, a nyeregkapában vannak pisztolyai. Mellette puskája, kezében egy pohár veresbor, melyet a szép csaplárosné egészségére ürit...

Nem hangzik el ide a gyorsvonat füttye, távol van Budapest, büszkeségünk, világvárosunk zaja; a gyorsan haladó civilizáció, mely házakat, vasutakat épít, ide még nem hatott ki. Itt még érintetlenül, romlatlanul, egyszerűen nyilvánul az isten alkotta természet, csendes, diskrét mesterkéletlen varázsával vonva be a vidéket és lakóit... S épp ezért festő, író, költő, a kor részben tulzott, részben affektált blazirtsága közepette ritkán tudnak visszatérni a való, az igaz, a természet hangjára, lényére.

A művész az Alföldet képzeleténél vásznára varázsolni, mikor másfél méter vászonra egy negyed font festékből zöld füvet, néhány sárga csikot s egy mélabus kutágast fest. Pedig az a merengő gölya ott a jobb sarkon, bármily mesteri plasztikával emeli is fel ballabát, nem illusztrálja az Alföld igaz báját, pirosposzsgás egészséges szépségét, mely létezik — van, bár nem hirdeti azt kérkedő tolakodással, mint Svájcz hótakart hegyeit, vagy Olaszország kék egét és zöld tengerét... És a népelet, az alföldi ember karaktere sem olyan, minőnek a népszínház piros-bársony támlásszékeiből megtekintve látszik. Népszínmű a neve, mert János apó jóizüket — káromkodik. Zsuzsi bokáit öszszeütve csárdást tánczol és Pali a fokosára támaszkodva elénekel egy lassut és aztán, a fokost a földhöz vágva, egy frisset. Az alföldi parasztleány élettörténete nem igen tölti be egy színházi keretét.

A népszínmű intrikáló Zsuzsija, ha még oly bő is a viganója, nem alföldi parasztleány és a rózsa, melyet Pali nyújt neki, nem az Alföldön termett.

c) az ajánlattételeket átvehetik.

A díjfizetés átvétele, a biztosítási okmány átszolgáltatása és egyáltalán minden a fönnebbi pontokra föl nem vett művelet teljesítése reájok nézve is tilos.

3. §. A megbízott ügynök az ajánlattétel átvételét elismervénnyel igazolni tartozik. Ezen elismervénybe felveendő azon állandó ügynök neve és lakhelye, akinek megbízásából működik.

4. §. A megbízott ügynökért a megbízó állandó ügynök felelős.

5. §. A tűzbiztosítási ügyekre vonatkozó felhívásokban, ajánlatokban és kérvényekben feltűnő módon ki kell tüntetni azt, hogy tűzkár esetében, bármily nagy is a biztosított összeg, csakis az az összeg fog megtérülni, a mely a tényleg leégett tárgy valódi értékének megfelelő.

6. §. A tűzbiztosításnál hitelezett díjakat, ha az egy évre járó díj a husz forintot meg nem haladja, váltóval biztosítani nem szabad.

Hitelezett díjakra nézve más kötelező okirat is csak a biztosítási ügylet végleges megkötése után fogadható el.

7. §. A hitelezett díjakra nézve adott kötelező okiratban, a díj nem fizetése esetére, más bíróság illetékessége ki nem köthető, mint:

a) vagy azon bíróságé, melynek területén a biztosítást igénybe vevő fél lakik;

b) vagy azon bíróságé, a melynek területén a biztosított tárgy fekszik.

8. §. Azok, kik a jelen törvény intézkedéseit vagy tilalmait megszegik, 300 forintig terjedhető pénzbüntetéssel, visszaesés esetében pedig, ha utolsó büntetésük kiállása óta 2 év még el nem telt, 2 hónapig terjedhető elzárással és 300 forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendők.

9. §. A 8. §-ban meghatározott esetekben, a kihágások tekintetében illetékes bíróságok ítélnek.

10. §. Jelen törvény végrehajtásával a kereskedelemügyi és az igazságügyi miniszterek, illetőleg Horvát-Szlavonországra nézve a horvát-szlavon-dalmát bán bizatnak meg.

Igen, ritka itt a rózsza, ez a mesterkelt virág, melyet emberkez tett dussá és kertész ápol. — Az Alföld igaz kertésze: a természet, legfőbb gazdája: az Isten. Milyen kert ez!

Aranyárga vetések közül kíváncsian dugják ki fejcsékéjüket pipacs és buzavirág. A réten lobog az árvalányhaj és nyilik a szamárenyér. . .

Ostorpattogás . . . lovak nyerítése . . . távoli patak zúgása zavarja meg itt-ott méla csendjét.

Magasan repül a sas ég felé, magasan vonulnak tova a szürke felhők, bibiczek bujnak elő a nád mögöl, vadludak röppennek föl a tó partján . . . a nap lenyugszik és sugarai aranyos fényvel borítják el a tájat:

»Messze, hol az ég a földet éri,
A homályból kék gyümölcsfák orma
Néz, s megettök, mint halvány ködös zlop,
Egy-egy város templomának tornya.
Szép vagy Alföld, legalább nekem szép!
Itt ringatták bölcsöm, itt születtem.
Itt boruljon rám a szemfödél, s itt
Domborodjék a sir is fölöttem.«

Margit.

BELFÖLD.

Fejérvár-válság. Fejérvár báró honvédmíniszter visszaérkezett Nagyváradról Budapestre s mint többek előtt megjegyze, alig varja már, hogy alkalma legyen a mentelmi bizottság előtt nyilatkozni. Felfogása az Ugron-Uzselác ügyről még e bizottság egyik másik-kormányparti tagjánál sem találkozik helyesléssel s egyáltalán nem látszik könnyű dolognak e bizottsági tagok előtt oly megoldási módot találni, mely ugy a parlamenti jogok, mint a miniszter álláspontja tekintetében kielégítő legyen. Nincs kizárva az a lehetőség, hogy a bizottság ezt az ügyet, a szokásos gyakorlattól s a házszabályok rendelkezésének szoros alkalmazásától eltekintve, a ház tagjaira nézve nyilvános ülésben fogja tárgyalni, ugy, a mint a véderővita idejében a Rohonczy Gedeon féle mentelmi ügygyel történt, a határozathozatal előtt természetesen meghallgatván Ugron Gáborot is.

Honvédemlék Verseczen. Diszes emlékkövet állítanak Verseczen annak a háromszáz odaváló honvédnek, a ki 1848—49-ben küzdött a magyar szabadságért. A katolikus templom mellett szemelték ki az emlék helyét s gondozását örök időkre elvállalta a katolikus egyháztanács. Kevesen, mindössze csak 34-en élnek még a háromszáz hős közül. Nagy részük a csatában vérzett el, sokan a fogságban pusztultak el, egyesek pedig, mint Hruba Gyula, Haynau boszujának estek áldozatul. Az emlékkövön megörökítik mind a háromszáznak a nevét, csak az a baj, hogy valamennyinek a nevére még a hátramaradt bajtársak sem emlékeznek. A verseczi 1848—49-iki honvéd egyesület ez okból fölhívja mindazokat, a kik esetleg a névsor összeállításában segítségére lehetnének, hogy mielőbb küldjék be adataikat.

Új képviselő. Ungmegye nagy-bereznay választókerületében gróf Sztáray Istvánt egyhangulag képviselővé választották. Sztáray a kormánypart híve.

KÜLFÖLD.

Orosz-francia barátkozás. A Cherbourghan lévő idegen hajók tisztetére rendezett banketten Kabart Daneville cherbourgi képviselő azon reményben üritette poharát, hogy jövő háboru esetére az oroszok és francziák testvéreleg támogatni fogják egymást.

Svájcz ünnepe. Svájczban aug. 1-én ünnepelték meg nagy lelkesedéssel a szövetség megalapításának hatszázadik évfordulóját. Az állami ünnepeket Schwyz városában, az alapítás helyén tartották meg. Az ünnepi beszédet Welti, a szövetség elnöke mondta. Többek közt így szolt: »Szabad polgároknak becsületszava. hogy hiven megörzik a saját magoktól megállapított törvényes rendet: ez egyetlen fundamentuma a köztársaságnak és fennmaradásának egyetlen záloga. Óseinknek eme becsületszavának köszönhetjük szabadságunkat és hazánk állami függetlenségét. Szövetségünknek becsült neve van a nemzetek között, a melyekkel békében és barátságban élünk. Szuverénitásunk, melyért századokon át küzdöttünk, nemcsak elismerve van, hanem szerződéses által érintetlennek is kijelentve és az egész világ civilizált államai megtisztelő bizalommal védelmünk alá helyezik a világforgalom számára teremtetett intézményeket. Valamennyiről hálával és üdvözlettel emlékszünk meg ezen ünnepen.«

Lövöldöző katonatisztek. Bolognában izgalmas eset történt. Az 50-dik gyalogezred néhány tisztje a színház előcsarnokába ment, hogy kérdőre vonják valami polemia miatt egy élezlap szerkesztőjét. Több polgárember inzultálta es kövekkel dobáltá a tiszteket, mire ezek fegyvereikhez nyultak és revolverlövésekkel megsebesítettek három polgárt, de szerencsére mind a három csak könnyű sebet kapott. A hadügyminiszter elrendelte a vizsgálatot. A tisztek ellen fegyelmi eljárást indítanak.

Legujabb.

A válság felé.

A »Budapesti Hírlap« biztos forrásból jelent, hogy a képviselőházat nem fogják föloszlatni. Szapáry Gyula miniszterelnök nem riadna ugyan ettől vissza, de miniszterétsai fékeznek.

A miniszterek kijelentették előtte, hogy veszélyes játéknak tartják, hogy a klotür behozatala előtt feloszlattassék a parlament. A szólásszabadság korlátozását pedig a mostani helyzetben lehetetlen keresztülvinni.

Veszedelemes volna a felosztás, — a miniszterek véleménye szerint, — azért is, mert Szapáry, sem más nem tudja, nem fog-e az obstructió az 1891-iki költségvetésre is kiterjeszkedni, különösen akkor, ha a kormánygye cselekednék, mint azt házilapjai híresztelik, hogy a szélsőhált tüzzel-vassal ki kell pusztítani. Ebben az esetben a legtöbb függetlenségi képviselő a választóitól kapna mandátumot az obstructióra.

De nem történhetik meg a felosztás azért sem, mert az idén még a delegácziónak is össze kell ülni, ez pedig új választás esetén lehetetlen.

Mindazonáltal, ha Szapáry mégis makacsul ragaszkodnék ahoz az ideájához, hogy feloszlatja a képviselőházat, akkor ugy fog járni, mint Tisza Kálmán: a kabinet bukattja meg. Sokan az illetékes körökből azt mondják, hogy Szapáry ezt akarja, mert más megoldást nem tud. E szerint hát Szapáryt is a saját miniszterétsai bukattják meg.

Azok bukattják meg, a nélkül, hogy akarnák. Mert csökönyös, kérelhetetlen. siket.

A megváltozhatatlan helyzet előtt a minisztereknek is meg kell hajolniok.

Szapárynak ilyenén való bukásával a parlamenti kudarcz el lenne háritva, mert akár Csáky, akár Szögyény ülne utána a miniszterelnöki székre, a megkozmosodott közigazgatási javaslatot leveszi a napirendről és kérni fogja, hogy a háznak szeptember 20-ig szünete legyen.

A kormányparti képviselők a helyzetet kiállhatatlannak tartják.

Budapest, aug. 4.

Tegnap d. u. 3 órától 7 óráig minisztertanács tartatott, melyben Szapáry miniszterelnök és Baross Gábor a képviselőház felosztatása és a klotür behozatala mellett nyilatkoztak.

Hir szerint azon megállapodásra jutott a miniszteri tanács, miszerint a törvényjavaslat első öt szakaszában foglaltassanak össze a legfőbb elvek és végrehajtási záradékkal láttassék el. Ekként hat szakaszban minden ki lesz mondva.

Ezt a hirt erősíti meg Vadnay Andornak tegnapi stylarisnak látszó módosítása.

E kifejezés helyett:

»Ezen törvény«, — indítványozza: »A törvényt« stb.

A jövő választásokra a kormány proscriptió listát készít. Proscribálva vannak első sorban a dissidensek: báró Kemény János, báró Kemény Géza, báró Kemény Endre, Zeyk Dániel, Zeyk Károly, gf. Bethlen Gábor, Horváth Gyula, Domahidy István, Hannibál József és gf. Gyürky Ábrahám.

Másodsorban a megbizhatatlanok.

Kimondatott, hogy a függetlenségi és az Ugron-féle pártot meg kell semmisíteni.

A mérsékelt ellenzékéből: Ábrányi Kornél, Bolgár Ferencz, Lindner Gusztáv és br. Kaas Ivor ellen indul irtó hadjárat.

A kormány a mentelmi bizottságra is feltűnő pressziót gyakorol. E bizottsággal kimondatja, hogy Uselac mentelmi jogot nem érintett.

Ezen az alapon megegyezés létesült Szapary és Fejérváry között.

A kormány e hallatlan erőszakoskodása és hazafiatlansága még saját pártjában is a jobbak között nagy visszatetszést szült.

Ujdonságok.

* **Augusztus.** Olyan a természet, mint egy hiu menyecske. Vénül már, hanem azért nem akar lemondani az ifjuság bájáról. Itt-ott ősz hajszálak vegyülnek a sötét fürtök közé, de azt a dus haj még kellően eltakarja, szeme körül a bőr ránczot vet, de egy kis helyesen alkalmazott festék kiigazítja. Szemeiből hal a régi tűz, arczáiról hervadnak a rózsák, de mesterségesen lehet még egyideig fenntartani a látszatot. A lábokban is van már egy kis köszvény, a termet sem oly kicsattanó gömbölyű, hanem mindezen fogyatékoságot szépen el lehet takargatni.

Bizony már ilyen lett a természet is. Vénül. Maholnap sárgásba játszik a lomb, a melyik haragos zöld színét imitt-amott veszíti. Vén a virág, vén a fű, vén a lomb. Nem ritkaság a hulló levél, vén fű alatt a száradt avar. Valamint bus melancholia van ebben a megért tenyészetben. Lassan veszni kezd az élet színe s egyszerre azon vesszük észre, hogy becseppennünk az őszbe.

Hanem azért a vén természet is ért a kacérsághoz. A megvényt gyp alján friss sarjút hajt. Az akác, az alma, a körtve másodvirágzását látjuk, egy-egy fa új batást indít s ez a vén kacér asszony az ifjuság mezébe öltözik. mintha ismét visszaakarna szállni a mult idők szivárványos ifjuságához: az üde virágfakasztó, nyíjas tavaszhoz. Késő. Augusztus mosolygó heve nem tudja többé visszaadni azt a kellemes bált, melyet az ifjuság kölesőnöz minden cziczoma nélkül.

* Debreczen-füzesabonyi vasut.

A debreczen-füzesabonyi helyi érdekű vasut műtanrendőri bejárásán, mely hétfőn reggel 9 órakor kezdődött, számos előkelőség volt jelen. A kormányt Lakatos miniszteri titkár, Köry főfelügyelő, a magyar államvasutat pedig Wachsmann és Weber főfelügyelők és Sághy képviselik. Jelen vannak továbbá Csávolszky Lajos, Szederkényi Nándor, Pap Elek, Onody Géza, Szájbely Gyula és Király Ferencz országgyűlési képviselők. Puky táblai elnök, Boczkó Samuel, Zsendovits kanonok, Szabó Ignác tanácsnok, Miklós László szabolcsi alispán stb. Minden állomáson lelkesen fogadták a bejáró bizottságot: az állomások virágokkal voltak díszítve és az érkező vonatot tarackklóvessékkal üdvözölték és a vonatot koszorúkkal elhalmozták. B-Ujvárosban Kaszás főjegyző mondott üdvözlő beszédet. Hortobágyon Debreczen város vendégléte meg villasreggelivel a társaságot. Egyeken Kiss esperes-plebános meg Bán ref. lelkész mondott üdvözlő beszédek, melyekre Lakatos válaszolt. Ugyanitt fehér ruhás leányok megkoszorúzták a vonatot. Tisza-Füreden este bankett, népünnepély, bál volt. Tegnap az ohát-polgári szárnyvonalat és a tiszafüred-füzesabonyi szakaszt járta be a bizottság. A lakosság lelkesedése általános.

* Nagyszerű hagyományok.

Emlitve volt lapunkban, hogy Soltra Alajos ráczkevei ref. lelkész milyen meglepetésben részesítette a világot. A látszólag szűk körülmények közt élő férfi mintegy százezer forintnyi vagyont hagyott s ez összegből jelentékeny hagyományokat tett jótékony célra. Legjobbban jartak azok az iskolák, melyeknek falai között Soltra, mint szegény alumnista diák küzdelmes fiatalságát töltötte. A középiskolai tanulmányokat a csurgói ref. gimnáziumban végezte. Ennek az iskolának 30,000 frtot hagyott, és pedig azzal a kikötéssel, hogy ebből 20,000 frt évi kamatja mindig a földművelő és iparos osztály szegény, jó erkölcsű és jó tanuló gyermekei közt osztandó ki, 10 ezer forint kamatja pedig a csurgói ref. gimnáziumban

végzett ref. vallású, szegény, jó tanuló ifjaknak jusson. — kik a technikai vagy orvosi pályára lépnek. A debreczeni ref. kollegiumnak, hol theologiai, filozofiai és jogi tanulmányokat folytatott, 20,000 frtot hagyott Soltra, olyanformán, hogy ebből ösztöndíjat kapjon tíz theologus. E 20 ezer frt kamatait haláláig neje élvezi. A ráczkevei ref. egyháznak kétezer frtot hagyott, hogy annak kamatait Soltra Alajos nászajándéka czim alatt évenként a legszegényebb, jó erkölcsű, ref. vallású és a fővárosban nem szolgált menyasszony és vőlegény közt egybekelésük után kiosszák.

* Párbaj-ügyek végtárgyalása.

Az Ujfalusi-Bakonyi párbaj-ügyben ma d. e. itelt a törvényszék. Ujfalussy Dezső 8 napi, dr. Bakonyi Samu pedig 1 napi államfogházra ítéltetett. Közvádó a büntetések súlyosbításá végett felebezett. Ujfalussy dr. Bakos Imre védte. — A Bernáth-Kaczander párbaj-ügy delutánra halasztatott el.

* **Vásár.** Holnap tartják meg Debreczenben a juhvásárt, szombaton a sertésvásárt, vasárnap a lóvásárt, hétfőn és kedden pedig a baromvásárt.

* **Vasuti díjszabás.** A debreczen-füzesabonyi vasuton a személyszállítás ári következő: (Debreczen-vásártéri indóháztól)

	I. oszt.	II. oszt.	III. oszt.
Macs, Nagyhat	30 kr.	15 kr.	10 kr.
B-Ujváros	40 »	22 »	15 »
Nagy Hortobágy	100 »	80 »	50 »
Ohát-Kócs	150 »	120 »	75 »
Csege, Cserepes,			
Egyek, T.-Füred	200 »	160 »	100 »
Folyás, Sz.-Margitta,			
Poroszló	250 »	200 »	125 »
Egerfarmos, F.-Abony,			
Kétkutköz, Mező-Tárkány, Polgár	300 »	240 »	150 »

* Garázda mulatók.

Mostanában szinte szokássá vált már Debreczenben, hogy éjjel a hazatérő mulatók részeg fővel beverik a házak ablakait, leszedik a czégtáblákat és más egyéb rongálásokat követnek el csupa dévajszághól. Az éjjel a csapó-utcai 2314. számú ház küszöbét szakították fel ösmeretlen tettesek. Felhívjuk a rendőrség figyelmét e garázdálkodásokra.

* **A kopasság, mint járvány.** Párisból azt a furcsán hangzó hírt jelentik, hogy az ottani összes katonai laktanyákban a kopasság járványszerűleg lépett föl. A legfőbb haju legények egymásután s oly rohamosan kopaszodnak meg, hogy segíteni egyáltalában nem lehet. A járvány eddigél csak a párisi laktanyákra szorítottok. Az orvosok török a fejüket e furcsa járvány okai fölött.

* **Vesztett ember.** A legborzasztóbb betegség: a vizeszony ütött ki N.-Püspökiben K. Nagy József gazdának 15 éves béreesszolgáján. Össze-vissza harapdálta magát, majd kiszaladt az utcára s utjában egy Mercz Sándor nevű embert, kivel találkozott, szintén véresre mart. Végre is sikerült a szerencsétlent elfogni és az előjáróság azonnal elszállította Biharra, a körörvoshoz megfigyelés végett. Azt hiszik Püspökiben, hogy a tavaszon ott járt veszett eb marta meg a fiut, akin most tört ki a veszettség.

* Italmérési jövedék biztosítása

tárgyában a pénzügyminiszter körrendelete részletes utasítást ad a pénzügyigazgatóságoknak arra, hogy miképen járjanak el a jövedék biztosításánál 1892. évre. Ez utasításnak megfelelőleg az italelárúsítással foglalkozó felek ismét fel fognak szólíttatni, hogy eddigi jogositványuk megtartása, esetleg kiterjesztése iránti kérésüket adják be. Tehát megint lesz majd kelete a stemplinek.

* Elcsapott ujságíró inasok.

A »Szegedi Napló« politikai napilapnál 5—6 nebuló volt alkalmazva, mint ujságíró inasok. Ezeket az urakat »kötelesség elhanyagolás s örökös verselésimánia miatt« a »Szegedi Napló« szerkesztője állásuktól fel-függesztette.

* **Az épülő Szatmár.** Szatmár törvényhatósági közgyűlésén fölolvasták azt a miniszteri leiratot, a mely a villamos világitási szerződést és költségvetést, valamint az építendő honvédlaktanya tervét és költségvetését 82 ezer forinttal helyben hagyja. Együttal az építkezési bizottságnak azt a javaslatát is eljenzéssel fogadta a közgyűlés, hogy a most befejezéséhez közel álló, a közös hadsereg számára épített laktanya, ö felsége engedélyével Ferencz József laktanya-nak nevezessék.

* **Verekedő katonatisztek.** Temesvárott az egész polgárságot egy kínos eset tartja izgatottságban, mely szombaton este történt a várbeli díszterén. Stanger Róbert építési vállalkozó és 61-dik gyalogezred három tisztje közte és a tisztek között történeteket egy ottani lap nyílterében a következőképp mondja el: Többedmagával egy czukraszda előtt ült, a mikor hirtelen erős köhögési roham fogta el. Ugyanakkor három tiszt tartott feléje, kik közül az egyik nagyon nyersen így rivált Stangerre: »Hogy merített köhögni, maga filiszter!« Stanger meglepetten csak azt felelte, hogy köhögése nem sérthetett senkit. — Erre a tisztek még gorombábban támadtak reá, mire Stanger elővette névjegyét s odaadta a tiszteknek, megkérdezvén neveiket. A tisztek azonban felelet helyett rárohantak a herkulési természetű emberre s földre teperték, de magukat meg nem neveztek. Az ügyet valószínűleg lovagias uton fogják elintézni. A lakosságot ez az eset annál kínosabban érinti, mert Stanger kiválóan tisztí körökkel szokott érintkezni, házában a katonatisztek mindenkor szíves fogadtatásra találtak.

* A Wertheim szekrények zárja.

A pénzügyminiszter az adóhivataloknak elrendelte, hogy ha valamely Wertheim-szekrény zárja elromlik, a hivatal a zárt a csavarok óvatos eltávolításával vétesse le és küldje fel az állmépületi felügyelőséghez. Ha pedig a szekrény fel nem nyitható, abban az esetben táviratilag intézzen megkeresést a felügyelőséghez, honnan szakértő közeget küldenek le a felnyitásra.

* **Bábaképző tanfolyam.** Figyelmeztetnek mindazok, kik a nagyvárad m. kir. bábaképezdén az 1891—2 téli tanfolyamra magukat állami segély mellett felvétetni óhajtják, hogy a m. kir. vallás és közoktatásügyi miniszteriumhoz ezimzett, keresztlevel, erkölcsi és szegénységi bizonyítványal ellátott folyamodványukat augusztus hó 15-éig hozzám küldjék be. Kelt Nagyváradon, 1891. aug. 4. Dr. Konrád Márk.

* **A görög trónörökös botja,** az a, melyikkel Otsuban leütötte az orosz trónörökös merénylőjét, közelebből a pétervári muzeumba kerül. A görög trónörökös már Kobéban, ahol az orosz hajóraj nagy lelkesedéssel fogadta, kijelentette, hogy »életmentő« botját megaranyoztatja és átadja a pétervári muzeumnak. Azt mondja, hogy a bot bambusz és a merénylet reggelén vásárolta, tehát téves az a hír, mintha még odahaza sajátkezüleg vágta volna a Poros-erdőben.

* **A buza eredetét** biztosan nem ösmerik, de a tudomány azon tétele alapján, hogy valamely növény ősz hazájának azon hely tekinthető, a hol legtöbb különböző válfaj található belőle, fel kell tennünk, hogy a buza hazája Persia és India, tehát az emberi nem bölcsője volt. — Annyi bizonyos, hogy a mióta a buzát az ember ösmeri, azóta állandóan használja azt eledeleül, hogy az elhasznált mennyiség bármely nép műveltségi fokának megítélésére alapul vehető. — Amerikában a buza történetének kezdete 1530-ra vihető vissza, mikor egy spanyol Mexikóban zsebeiben rozsszal keveredett buzaszemeket talált. Később Kaliforniában és Oregonban vadon találtak a buzát, de az bizonyára Mexikóból jutott oda vadászok vagy szállítók útján. A mai amerikai buza egyrészt ezen ősz amerikai buzából, másrészt pedig Európából folyton importált magvakból jött létre.

* **Fehér zászló.** Az éjjel a rendőrség senkit sem tartóztatott le.

A kapitány előtt.

I.

Hivatalos bók.

A vén hárpia nem győzte eléggé korholni a lányát a kapitányi szobában, hogy oly csuful ellenszegül neki.

— Még elszőkött a háztól, nagyságos uram! Mikor megtaláltam, még neki állt feljebb, hogy ő bizony erre meg amarra nem jön haza soha többet!

— Nem hát, míg az a vén kecske ott lesz.

— Hallja, kapitány ur.

— De hát ha nem szereti, mit erőszakolja?

— Még a kapitány ur is ellenem van!

Hogy ne szeretné már; hiszen még nem is tudja jóformán, hogy milyen ember.

— De vén, s nekem nem kell

— Minek mentél hát hozzá?

— Az anyám erőszakolt. Inkább szolgálók, de ahoz az emberhez nem megyek vissza soha többet.

— Jaj, édes kapitány ur, sopánkodott a vén banya, ha tudná, milyen jól ellát bennünket étellel-itallal az a jó ember! — Megfogok halni éhen, jaj, jaj!

A kapitány oda lépett a menyecskehez és megeztirógatta az arcát.

— Ugy-e, vissza még az uradhoz, lelke?

A menyecske elpirult, aztán zavartan ránczizgálván tulipiros kötőjét, alig hallhatóan susogta:

— Vissza mennék, ha az uram olyan szép ember volna, mint a kapitány ur!

II.

Az öngyilkos pékinas.

Az apró pékinas fel nem nézett volna egy világra a kapitány urra, úgy remegett szegény, mint a nyárfa levél; torzonborz bajsuzu gazdája ott állt a háta megett.

— Nem akar dolgozni, hiába fenyeget meg. Ha megdorgálom, még visszafelelesel, sőt egyszer már a kezét is rám emelte.

— Ejnye, gazkölyök! förmedt rá a kapitány a remegő pékinasra, hogy mersz ilyesmiket elkövetni. Ha nem dolgozol, bezáratlak.

— Nem bánom én, — szepegte a kis jószág.

— Ejnye haszontalan!

— Nem hát! Mert nem akarok lenni pékinas.

— Hát nem kéred meg rögtön a gazdád?

— Nem hát.

— Nem akarsz dolgozni?

— Nem hát.

— Akkor bezáratlak, aztán kényszeríteni foglak, hogy dolgozzal.

A kis pékinas elpityeredett.

— Azért sem. Akkor öngyilkos leszek.

— Ugyan mivel ölnéd meg magad te haszontalan? Kérde mosolyogva a kapitány.

— Majd tudnám én!

— Miket beszél ez a szamá! sóhajtott fel a mester.

— Igen hát! pattogott a kis pékinas, ha kényszerít a dologra, megeszek hat zsemlyét, megiszok rá egy liter vizet és megpuksadok.

Kicsi hijja volt, hogy a mester ur is meg nem pukkadt mérgében.

—cs.

Fürdői levél.

Thurzófüred, aug. 2.

Szegény Debreczen! És te Debreczenben lakozó szegény földim! Hogy mily szánalomra méltó ember vagy te, csak most hiszem el igazán, mikor itt a kies Göllnicz völgy sűrű, sötét fenyvesében, csörögve szaladó kristálytisza patak partján, fenyőillat fűszerezte ózondus levegőtől ittasultan gondolok reád. Reád, kinek a nyári nap szuró sugarai és az utcák kavargó pora elől nincs hova menekülnöd — leszámítva a »Kis Biká«-k sörös és spritzeres asztalait.

Istenem, de jó is volna! De ránk férne otthon egy magas hegy, meg egy fenyves erdő. meg egy nagy folyóvíz, meg egy kis csörgő patak, meg egy várrom, meg egy... No, no!

De »hova ragadsz el felhevülésnek gyors talyigája?!

Kedves földim! Ha nem lehetsz itt, hol én most kedvező sorsom, meg a princípálisom jóvoltából kiköhintgetem az otthoni port s gyermekes örömmel ugrándozom háromszázmagammal a hegylejtő bársony gyepén, akár csak egy havasi zerge, — végy magadnak annyi fáradságot, hogy ezt a levelet elolvassad s a nyári hőség által ellankadt fantáziádat egy-két-kilenc pohár behűtött savanyuvizes borral újra használható állapotba hozva, kísérel engem »Thurzófüred« festői tájain tüstént megkezdendő körútamon.

Tehátlan.

Thurzófüred tudtommal a legújabb keletű fürdőhely. Nem bír speciális gyógyhatású ásványvízzel s tulajdonképen csak hidegvízgyógyintézet, de nagy kiterjedésű és gyönyörű fekvésű fenyves erdővel. egyenletesen enyhe éghajlatával s pompás forrásziveivel a legalkalmasabb üdülő- és nyaraló-helyül kínálkozik.

Hogy mily vadregényes, nagyszerű vidék ez, arra nézve elég felemlítenem, hogy itt járt svájci turisták elragadtatással szóltak róla.

A fürdő két év előtt létesült s már oly jó hírnévnek és látogatottságnak örvend, miszerint nem csak hogy az összes szobák elfoglalva vannak, de számos vendég benn Göllniczbányán lakik, mely a fürdőtől $\frac{3}{4}$ óra járásnyira van.

A vendégek többnyire lábadozó betegek s tulnyomólag nők. Legtöbben vannak Budapestről és Kassáról. Debreczeniek is többen vagyunk; köztünk Czapek Péter és neje.

A vendégek szórakozásáról sokoldalulag gondoskodik a fürdőigazgatóság. Az olvasó teremben számtalan hirtlap és zongora állanak rendelkezésre; a szabadban kuglizó van, s a mesterséges uton készült kies tavon több csónak libeg a sport e neműt kedvelők számára. Ezenkívül hegyi kirándulásokra bő az alkalom. A »Zechen«, Klippberg, Poppenhof, Várhegy, Farkashegy, a Svájci-ház, Gloriette, Hürtengrund, Trohanka stb. megannyi czélpontjai a kirándulásoknak, melyekről szebbnél-szebb változatai táruznak élénk a festői panorámáknak.

A természet szépségeinek ily pazar adományaival ellátva, Thurzófüred a legszebb jövőnek néz elébe. A fürdőigazgatóság a jövő évre a nagy látogatottság miatt több díszes vendéglak építését vette czélba.

*

Sehol sem könnyebb az ösmerkedés és összeharátkozás, mint fürdőhelyen. Mintha az egész vendégkoszoru egyetlen nagy családot képezne, mindenki ismeri egymást s a legszívélyesebb előzékenységgel viseltetik egymás iránt. Különösen feltűnő ez a fiatal lányoknál, akik levetkezve minden affektációt, nagyvilági feszt és az etiquette nyügeit, azzal az elragadóan kedves őszinteséggel csicseregnek a fiatal emberek között, a melylyel otthon, a városban — valljuk meg — nem, vagy csak ritkán találkozunk. A mamákat néminek, a papákat bácsinak, a fiatalembereket csak keresztnevükön szólítják.

Ha friss vendég érkezik, annak nincs nyugta addig, míg mindenkinek be nem mutatattatik. Barátságatlan emberkerülő embernek van mit tőrnie! Addig bosszantják, míg vagy megszökik, vagy megadja magát és bekerül a »család«-ba, amely utóbbi eset száz esetben százszor esik meg.

*

Nevetgélő lányokból és fiatalemberekből álló társaság áll meg ablakom alatt. Kálmán, a szép pesti jogász arisztokratikus alakja kiválik a többi közül s beszól hozzám:

— Érted jöttünk Friczi! Megyünk a Klippbergre. Mit csinálsz? Már megint firkálsz? Na! ez bizony verset ír. Haha!

Hogy kimentsem magamat e szörnyű vád alól, megmondtam, hogy mit írok. Ezzel pedig magamra rántottam a vizes lepedőt.

— Hallják kérem! Fürdői levelet ír haza az ujságba! Bizonyosan potya uzsonnára faj a foga!

— Hogy-hogy? — kérdezik kíváncsian.

— Hogy-hogy? Hát, ha majd kinyomtattatik azt a levelet és a redacteur küld neki egy tiszteletpéldányt, ő meg megmutatja a ven-

déglősnek mint reklámot, nos és kap érte egy uzsonnát!

— Hahaha! Potya uzsonna! — hangzik a rózsás ajkáról.

Tekintetes Szerkesztő ur! Ha egy kis jó indulattal van Ön irántam, ne küldje el nekem kérem azt a tiszteletpéldányt. Mert ha megküldi s engem kísértetbe talál hozni az az uzsonna, csak Ön fogja kárát vallani, mert minden másodnap megbosszantom egy fürdői levéllel!*)

— Hölgyeim és uraim! indulhatunk a Klippbergre. A levél kész.

S. Ferencz.

Debreczeni piac.

Debreczen, aug. 5.

Heti vásár.

(aug. 4.)

1 mm. Buza	9.50	9.40	9.30
1 mm. Kétszeres	8.00	7.90	7.80
1 mm. Rozs	7.50	7.45	7.40
1 mm. Árpa	5.40	5.30	5.20
1 mm. Zab	5.00	4.95	4.90
1 mm. Tengeri	6.80	6.70	6.60
1 mm. Köles	8.05	6.—	5.95
1 mm. Rizs		22.00	
1 mm. Borsó szépeességi		17.00	
1 mm. Lencse		19.00	
1 mm. bab fehér		8.50	
1 mm. köles kása		14.50	
1 zsák burgonya		1.80	
100 kiló Szalonna	48.00	47.50	46.00
100 kiló Háj	48.00	47.00	46.00

Sertés-vásár.

(aug. 3.)

Sertés. Felhajtott 3500 drb, eladatott 1093 drb.

Árak: Sovány sertés párja: hat hónapostól egy évesig 15—20 frtig, egy éves egy és fél évesig 25—35 frtig, 2 évestől feljebb 35—45 frtig. Kővér sertés kilója 44—48 krajczár.

Írányzat élénk.

Marha-vásár.

(aug. 3.)

Marha. Felhajtott 634 drb, eladatott 324 darab.

Árak: a régiék.

Írányzat: élénk.

Ló-vásár.

(aug. 3.)

Ló. Felhajtott 617 drb, eladatott 311 drb.

Árak: a régiék.

Írányzat: élénk.

Előleges jelentés.

A világhírű florenczi léghajós és légtornász

Giacomo Meréghi

az ő óriási Saturnus-nevű léghajóját vasárnap folyó évi augusztus hó 9-én délután a „Margit“ fürdő telepén megtölti és a légből száll. Bővebbet a falragaszok utján.

CSARNOK.

AZ ESKÜVŐ.

— Elbeszélés. —

Írta: **A m o r.**

(Folytatás.)

Sokkal több szelidséggel és türelemmel, mint máskor, de észrevehető aggálylyal mondá Rezeda:

— Nem, Sándor, ily áldozatot nem kívánhatunk Kamillától, érzelme nem engedi azt. Látod azt a kis redőt ott szemöldei között s összeszorított ajkait? Ez határozottan »nem«-et jelent.

*) Szívesen vesszük.

Szerk.

— Oh te kis ravasz, lépre akarsz csalni, s lám, a csel sikerült. Én elhatároztam, hogy ezen ajánlatot elfogadom. Itt többről van szó, mint az illem formáiról.

— Oh Kamilla, te drága, kedves Kamilla! Te vagy az én örangyalom, nálad nélkül már nem is élnék.

— Drága, kedves Kamilla, hogyan hálaljuk meg önnek a nagylelkűségét! Ön leendő urnőnk ezentúl, arczáról minden óhaját leolvassuk. Ha Rezeda egyszer nőm lesz, le van rontva itt minden korlát, önt nem tarthatja itt vissza senki, igen Kamilla, velünk fog jönni és a hol önnek tetszeni fog, ott fogunk lakni.

— Csak lassan, lassan! Hiszen még semmit sem tettem! De tennünk kell, ezért szóljon hát Gáthegeyi, mi leendő aztán?

— Fő dolog az ön beleegyezése; hogy a nagymama az ajánlatot elfogadja és mindkét pár esküvője egy napon tartassék, valamint az, hogy az utolsó órában Dombrády esküvője elhalasztassék, az a mi dolgunk.

— Igaza van, én is azt hiszem, hogy nagymama, ha már egyszer a vendégek meglesznek hiva, az esküvőt nem fogja elhalasztani még akkor sem, ha egy-két nappal előbb megtudja, hogy csak Rezeda esküvőjét lehet megtartani. Mert ha a mennyegzői ünnepély, melyre nagyszerű előkészületek tételnek, elmaradna, kimeríthetetlen anyagot szolgáltatna a mende-mondára: — a nagymama pedig nem hagyja magát kinevetetni. Mindazon régi szokásokkal való kinzás engedelmisségünk gyakorlására szolgál s ő abban nem következetes, a mint nagyobb részt modern háztartásunk bizonyítja: idegenek előtt pedig elő sem hozza azokat. Ő maga is neveti ezen ósrégi, ó divatu szokásokat, ha jó kedve van. S végre meghasonlott gyóntató-atyjával, a baráttal, kinek gonosz befolyása most el van távolítva. Ha tehát valaminek történnie kell, történjék meg most. Mi is a neve azon urnak, ki segíteni akar rajtunk?

— Gróf Dombrády, de ő azt kívánja, hogy mint kereskedőt mutassam be, — így kevesebb feltűnést fog előidézni az egész esemény.

— Nagyon büszkének látszik!

— Éppen nem!

— Jól van, legyen hát meg! Kérjen még ma engedélyt levélben és körülményesen, hogy barátját bemutatthassa. Hogy Orleansból jön, kellően ki kell emelni; nagymamának egykor sokféle összeköttetése voltak ott.

— Éppen ma jó fogadtatás vár levelére, mert a vihar után rendesen békés szélesend következik.

— Hát azt tudod-e Sándor, ma estére Hortenzia nénihez vagyunk meghiva, néha ez is megvidítja a nagymama hangulatát, — tevé hozzá Rezeda.

— Ugy? hát azért láttam Malaga Luiza kisasszonyt az erkélyen a legnagyobb díszben állani?

— Bizonyára már az ünnepélyes öltözékben. Szép volt?

— Oh szörnyen!

— De igazán, hiszen ő igen szép, talán rosszul volt öltözve? milyen ruhája volt? Te gonosz! — nevetett Rezeda s ujjával fenyegeté jegyesét.

— Most már menjünk — mondá Kamilla — még öltözködnünk kell s már itt az idő.

— Holnap tehát látjuk egymást a nélkül, hogy a törvény ellen véténénk! — mondá Gáthegeyi.

— Sándor! — szól Rezeda ijedten, — most jut eszembe, te egyedül lovagolsz a pusztá füzesen át a városba ezen gyilkolási kísérlet után?

— Hát ugy nézek ki, mintha ama hitvány esőselék csak ugy hamarjában véget vehetne eletednek? Megrázta szép szökefűr-

tős fejét s mintegy próbálva feszíté ki karjait. Szemeiből bátorság és jókedv sugárzott. A kocsiiban megmernének támadni, azt gondolva, hogy alszom, de így ébren, fegyveresen s jó paripám hátán? hahaha! Az utonálló gyáva, ha szembe kell támadni, nem tudod ezt kicsi galambkám?

— Oh te hős vagy! — kiálta Rezeda elragadtatva s vállára hajtá fejét.

— Mégis aggódol értem.

— Nem édesem, — volt a komoly felelet — elismerem, hogy ellenállhatlan s győzhetlen vagy!

De most már válniok kellett Sándor megcsókolta Kamilla kezét s esdő tekintettel mondá:

— Tehát tervünk mellett maradunk hugocskám!

— Igen, igen! — szóla Kamilla hévvel, mert valami kellemes érzet akarata ellenére is elfogta lelkét.

Midőn a leánykák haza tértek, elérkezett az öltözködés ideje.

A nagymama délutáni álmából éppen fölébredt s a mint Kamilla előre gondolta, rendkívül jó kedve volt, anynyira, hogy átszozogott az öltöző szobába, hogy a diszöltözékben meglássa unokáit. Az öreg nagyon ügyelt arra, hogy unokáinak mindig finom s elegáns öltözékök legyen. S mivel széptanilag művelt izlésű volt, mindig kiváltak a társaságban mind önviselésük, mind öltönyük valódi egyszerű eleganciája által.

Most is a hűvös májusi estnek megfelelően voltak öltözve. Felhőszerű fehér ruha és halványlila hattuprémés palást. Világos színezetű orgonavirág-füzérek díszíték az öltönyt és haját.

Az öreg asszony vizsgálva járta körül a finom alakokat s elégtelen dörögött érthetlen szavakat.

Ekkor jött Gáthegeyi szolgálja s levelet hozott. Felolvastatta magának annak tartalmát s többször helyeslőleg biccentett fejével. — Hanem már erre egyet kellett szippantani a burnótból s parancsolá Kamillának, hogy írja meg a meghívást s küldje el.

E szerint a terv, ugy látszik, sikerülni fog, mert oly jól ment minden, a mint csak óhajtották.

Unokái vezették a kocsihoz az öreget, mert a folytonos ülés miatt csoszogó lett a járása.

(Folyt. köv.)

Közgazdaság.

Dohos pinczének a szaga ugy vehető el, ha annak minden nyílását gondosan elzárjuk, illetőleg betömjük és azután a helyiség nagysága szerint több-kevesebb cserepet állítunk fel benne. A cserepbe öntsünk 2 kgr. kősót és erre 1 kgr. kénsavat. Mindezt gyorsan csináljuk és azután távozzunk — magunk után bezárva az ajtót — nagy sietséggel. A pinczében ezalatt nagymennyiségű klórgáz fejlődik, mely megsemmisít minden szerves életet és így a dohos, romlott levegőt okozó organizmusokat is. A pinczét egy napi és éjszakai elzárás után szellőztessük és tisztítsuk ki, a falakat kettős kénsavas mésszel meszeljük ki — és azután újból használatba vehetjük.

A gyapju értékesítése sokszor azért ütközik nehézségbe, mert hátmosásnál, a mosás nem lévén alapos, a szép tiszta gyapju közé kevésbé tetszetős sárgás, barna, sőt tényleg sok piszkot tartalmazó anyagot keverünk. Azt minden gazda tudja, hogy ez a körülmény a gyapju árát rontja, de azért mindenki megteszi, mert hasznot reményl a kereskedő figyelmességéből huzni. Ez nem helyes eljárás,

miért is azt tanácsoljuk, hogy ilyen minőségű gyapjut kézzel mossunk meg és azután — tekintve, hogy kézimosság után a gyapju kinézése nem igen ajánló — ereszsük keresztül a cséplőgépen. Ezen manipuláció után a gyapju oly kinézést nyer, hogy abban egy kereskedő sem fog gáncsolat találni.

A bogyók ritkítása a szőlőfürtökön. E művelet abban áll, hogy ollóval az igen hosszú fürtök alsó részét lenyessük abból a célból, hogy a megmaradt rész annál jobban fejlődhessek. Ez különösen buja növésű fiatal tőkénél szükséges, a mely egész természet nem bírná megérletni. Ily módon a többi szem jobban táplálván, nagyságban és czukortartalomban növekedni fog s a fürt maga tetszetősebb alakot nyer. Természetesen ez oly munka, a mely csak kerti szőlőkben és igen finom esemege fajoknál hozza be a fáradságot. Thomeryben (Páris mellett) nagy chasselas telepeken, midőn a bogyók nagyságuk harmadát elérték, még az egyes szemeket is, melyek vagy hibásak, vagy sűrűn vannak egymás mellett, szintén elszedik, hogy a többi szabadon fejlődhessek. A jobb minőség mellett a fürtök ekként gyorsabban is érnek, ugy, hogy körülbelül két héttel előzik meg azoknak a tőkéknek a gyümölcseit, a melyeket nem ritkítottak. E munkát rendszeren a gyűrűzéssel kötik össze míg közvetlenül leszedés előtt okszerű levelezés által az érést még jobban siettetik.

Cserebogárhálál. A francia akadémia jul. hó 27-iki ülésén két zoológus: Prilleux és Delacroix nevezetes fölfedezéssel állott elő. Szerintük a cserebogarat ezentúl könnyű szerrel végképp ki lehet pusztítani a legnagyobb területekről is. Egyszerűen ki kell ásni néhány száz cserebogárcsimaszt és behinteni a Botrytis tenella nevű apró gomba csiráival. — Ez a gomba hihetetlen gyorsasággal szaporodik el a csimazokon és rövid idő alatt megöli az állatot. A csirákkal behintett csimazokat ismét szét kell szórni s a néhány száz állat csakhamar raragsztja baját az egész generációra. Néhány hónap alatt minden cserebogárcsimasz elpusztul a területről. Az említett francia tudósok nagyban fogják tenyészteni azt a hasznos gombát, hogy minden gazda könnyen szerezhesen magának csirát.

Kőbányai sertésüzlet

A sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Augusztus 3.

a) Hízott sertés árak: I. Magyar első rendű: 1) Öreg nehéz (páronként 300—400 klgon felüli sulyban) — 2) Öreg közép (páronként 300—400 klg-sulyban) — 3) Fialat nehéz (páronként 320 klgon felüli sulyban) 47.—47.50— 4) Fialat közép (páronként 251—320 klg, sulyban 47.50—48.— 5) Fialat könnyű (páronként 250 klgmíg terjedő sulyban) 48.—50.— II. Magyar szedett: 6) Nehéz (páronként 280 klgon felüli sulyban) — 7) Közép (páronként 220—280 klg, sulyban) — 8) Könnyű (páronként 220 klgmíg terjedő sulyban) 48.—49.— III. Szerbiai: 9) Nehéz (páronként 260 klgon felüli sulyban, 47.—47.50 10) Közép (páronként 220—260 klg, sulyban) 47.—48.— 11) Könnyű (páronként 220 klgmíg terjedő sulyban) 48.—48.50— Sertés létszám: Aug. 2 napján volt készlet 143,144 darab. A hízott sertés üzletirányzata: változatlan. — Hízalni való sertés — — —, malacz (4—11 hónapos korban) elhajtott 4065 drb

Budapesti gabonatózsde. Augusztus 3-án. Buza őszre 9.45 pénz, 9.47 áru. Tengeri 1891. jul.—aug. 5.73 pénz, 5.76 áru. Zab őszre 5.50 pénz, 5.52 áru. — Káposztarepce aug.—szept. 15.90 pénz, 16— áru.

Felelős szerkesztő: **Kósa Barna.**
Kiadók: **Szinay Gyula** szerkesztő,
és **Dr. Bakonyi Samu** főmunkatárs.

NYILT TÉR.)*
Dr. Székely Miklós
 ügyvéd
 irodáját Czegléd-utca 2597. sz. a.
 (gróf Bethlen Mikó Róza-féle lakás)
 helyezte át.
 *) E rovatban közlöttékét nem vállal felelős-
 séget a Szerk.

Kunz József és Társa
 BUDAPEST DEBRECZEN, N.-VÁRAD
 Kistemplom-bazár.
Francia batist
 előnyös bevásárlás folytán, rendkívül
 olcsó **leszállított** áron.
Kiházásitási kelengye
 teljes kiállítással.
 Vászón, kész fehérnemű, divat-rövidaru
 butor-szővet, szőnyeg, függöny, ág és
 asztalterítő, paplan és matrác-raktár
 dus választékban, jutányosan szabott
 árak mellett.

Lynoleum (parafa szőnyeg)
 bizományi raktár gyári áron.
Pike, trico, plüs
NYÁRI PAPANOK
 368 és mindenféle 4
 fürdő cikkek.

Szabadalmazott
 étel- és palack-hűtő jég szekrényeket,
 a legjobbnak bizonyult egészségi
 szódavíz készülékeket
 minden nagyságban.
Berndorfi chinaezüst
 és Alpaca evőeszközöket
 20 évi jótállás mellett ajánl:
Kaszanyitzky Endre
 Debreczen, főpiacz 1900.

293 Árjegyzékkel kívánatra bérmentve szolgálók, 10

Rickl József Zelmos
 DEBRECZEN.
 Ajánl friss töltésű ásványvizeket u.
 m. Bikszádi, Bártfai, Czigelkai, Csizi jod,
 Emsi Franzensbadi, **Gieshübli**, Gleich-
 bergi, Halli jod, Ivándai, Karlsbadi, Kis-
 sigeni, Rákóczy, Koritniczai, Krondorfi,
 Lipiki jod, Margit forrás, Marienbadi,
Mohai Agnes és **Stefánia** forrás,

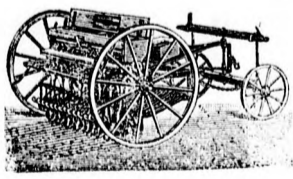
Paradi, Püllnai, Preblai, Pymonth,
 aczél, **Screbenai** (Bosnia), **Guber** forrás.
Levico és **Roncegnoi arsen** és vastartal-
 muak, Rohitschi, Selters, Salvator, Said-
 schitzi, Szolyvai, Szulini és Budai keserű
 vizeket.
 Továbbá:
**Lenkence, olajban tört minden-
 féle festékeket és mindennemű
 fűszerárukat**
 a legjutányosabb árakon.

KILLER EDE
 butorraktára Debreczenben, főpiacz.
 Ajánlja a legnagyobb választékkal berendezett
BUTOR RAKTÁRÁT
 legújabb rajzokkal, szövetmintákkal, s nagyobb megrendelésknél 150
 centiméteres mintákkal is készséggel szolgálók.
 Árjegyzéket kívánatra bérmentve küldök.
 Teljes tisztelettel
Killer Ede.

Clayton és Shuttleworth bizományi raktára.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH-féle EREDETI
BAKER ROSTÁK
 üszög tisztítóval vagy a nélkül, vasramás fonott szitákkal,
Konkolyozók (Trieur)
 konkoly, bükköny, vadzab stb. kiválasztására.
 CLAYTON & SHUTTLEWORTH-féle EREDETI
SORBAVETŐGÉPEK,
 u. m. „Universal-Drill“ és legújabban javított „Junior-Drill“, továbbá
 „New-Hungaria-Drill“
 továbbá »Sack« rendszerű egytetemes azélékek, —
 több rendbeli kétbarázdás ekék, vasboronák és min-
 dennemű gazdasági gépek és felszerelések a legju-
 tányosabb gyári árak mellett és kedvező fizetési fel-
 tételek mellett kaphatók
BAUER és TÁRSA
 gazdasági géposarnokában
 DEBRECZENBEN
 Gyár és iroda: N.-Péterfia 871. sz. (telefon összeköttetés).
 Raktár: N.-Péterfia 853. sz. (helyi vasut megálló).
 Ujonnán berendezett **gazdasági gépgyára**
 mindennemű gépek és szivattyúk javítását, kazánkovács-
 és vasesztergályos munkát szakszerűen, gyorsan és jutá-
 nyosan teljesít.

Levél- és sürgönycím: **Bauer gépgyára Debreczen.**

A „DEBRECEZENI” NYOMDA RÉSZV. TÁRSASÁG

NYOMDÁJA

(Nagy-uj utca 1702. sz. Konrád-házban)

teljes új berendezéssel

elváltat mindennemű nyomtatványokat u. m. folyóiratok, számlák, körlevelek, gyászjelentések, bál- és lakadalmi meghívókat és tánczrendeket a legkisebb kivétellen és jutányos árak mellett.

Vidéki megrendelések Erdélyi István nyomdai művezető nevére czimzandók.

Új vállalatunkat, hol északkeleti Magyarország legrégibb és legelterjedtebb politikai napilapja a

„DEBRECEZI,”

a szintén elterjedt „DEBRECEZENI HIRADÓ” és a „JOGI HETILAP” is nyomatik, ajánljuk a helybeli és vidéki közönség szíves pártfogásába. —
Hirdetések a Debreczen cz. lapban a legjutányosabb árakon közölhetnek.

Birósági nyomtatványok készletben vannak.

Nyomatott a »Debreczen« nyomda részvénytársaság nyomdájában. 1891.